

Minnesanteckningar

Torsdag 2021-02-11

Klockan 09:00-12:00

Via länk

Närvarande: Bygderådet Umeå: Alf Söderlund, Birgitta Jonsson, ~~Jannice Persson~~, Gun-Britt SandströmVästerbottens idrottsförbund: ~~Niclas Bromark~~, Mikael Eriksson

Enskild förening på Umeå landsbygd: Maria Bergstén Stöckebygdens Utveckling, Joar Sandström Holmöns utvecklingsforum

Företagarna Umeå: ~~Anna Åberg~~, Torbjörn WennebroLRF Umeå: Roger Sandström, ~~Inger Edlund~~

Enskilt företag på Umeå landsbygd: Jorik Otterbjörk Holmöns Lanthandel, Kristina Johansson Häljegård

Umeå universitet: Charlotta Hedberg

SLU: ~~Gun Lidestav~~

Umeå kommun: Mikael Berglund, Mattias Larsson, Bore Sköld, Elmer Eriksson

Jennie Bergvall Kalén handläggare LBR, Elin Lindqvist sekreterare LBR

Inbjudna gäster:

Olle Norqvist, samhällsplanerare Övergripande planering, Umeå kommun

Tomas Strömberg, Stadsarkitekt Umeå kommun

Moa Brydsten, ordförande för- och grundskolenämnden

<i>Förutsättningar</i>	<i>Ex. infrastruktur, kommunikationer, byggande och service</i>	
<i>Hållbar utveckling</i>	<i>Ex. attraktivitet, kultur, föreningsliv, jämställdhet, mångfald, ungdom</i>	
<i>Lokalt näringsliv</i>	<i>Ex. företagande, besöksnäring, skogs- och lantbruk</i>	

Ärende	Omfattning	
Agenda:	<ul style="list-style-type: none"> • Välkommen, samt val av justerare • Kollektivtrafikprogrammet • Covid-19 • Arbetsgruppen för mer Lokalproducerat i kommunens verksamheter • Leader: nuläge och bakgrund • Utredning strandskydd <ul style="list-style-type: none"> - Seminarie "Utformning obebyggd miljö" • Beslut skolutredning • Från UmU <ul style="list-style-type: none"> - Bok "Dipping into the north" - Projekt inom bärindustrin • VA-strategin • FöP Sävar • Landsbyggsdag • Umeå stad 400 år-jubileum • Stående punkter från Landsbyggsutvecklaren • Övrigt 	
Välkommen -Val av justerare	Rådet väljer Bore Sköld till justerare för dagens möte.	Alla
Kollektivtrafikprogrammet på remiss Se bifogad PowerPoint	<p>Kollektivtrafikprogrammet är en konkretisering av översiktsplanen intentioner med planering av åtgärder. Detta är första gången ett Kollektivprogram tas fram för Umeå kommun, kräver mycket arbete för att få till allt på bästa sätt. Avgränsningar görs inom tätort, stadstrafik till platser utanför Umeå tätort samt annan kollektivtrafik inom Umeå kommun, ex. tågtrafik och ställen inom regionen utanför kommungränsen.</p> <p>Många aktörer är med i planeringen: Regionen, Länstrafiken, väghållare av statliga vägar, kommunala vägar och privata aktörer. Många berörs av kollektivtrafiken och tågtrafiken ingår i planeringen.</p> <p>Finns förbättringspotential för bussåkande, resandet har ökat rejält sedan 2014 men på grund av pandemin har detta ändrats för 2020. Planen är att komma tillbaka till de nivåer som vi låg på innan pandemin, samt öka kollektivtrafikåkandet genom att öka möjligheten och tillgängligheten. Det finns bra potential inom kommunen, exempelvis i Sävar tittar man på möjlighet att parkera vilket</p>	Olle Norqvist

	<p>är viktig inför kommande resecentrum då Sävar blir ett regionalt resecentrum för sitt omland. Viktigt också att det finns attraktiv och täckande turtäthet med bra kollektivtrafik.</p> <p>Hållbara resor ska öka till år 2025, viktigt att de som har möjlighet att åka kollektivt gör det så att de som måste använda sig av bil kan göra det.</p> <p>Insatsområden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Systemområde - hela resan 2. Kvalitet, snabbt, enkelt, tryggt och bekvämt 3. Tillgänglighet (rullstol, barnvagn mm) och trygghet för alla resenärsgupper, även på regionbussarna. <p>Prioritering: stadstrafiklinje 8, sedan linje 1 och 9 samt linjerna i tillväxtstråken Sävar, Holmsund, Hörnefors och byar i stråk.</p> <p>Tittar även på anslutningsvägar, vinterväghållning, gång- och cykelvägar, väderskyddade busshållplatser och information vid byten ska förbättras.</p> <p>Sista dag för synpunkter är 1 april. LBR har möjlighet att skicka in ett gemensamt yttrande, så synpunkter och inspel skickas till Jennie senast 15 mars för sammanställning.</p>	
<p>Covid-19 - Nuläge</p>	<p>Hemsändningsbidrag fortsatt utökat, många verksamheter har drabbats men ex. närturismen har fått en skjuts, utomhusaktiviteter inom regionen ökat något under 2020.</p>	<p>Mikael</p>
<p>Arbetsgruppen för mer Lokalproducerat i kommunens verksamheter</p>	<p>Arbetsgruppen har träffats några gånger och inventerat vad som görs inom området lokal livsmedelsproduktion, framför allt internt inom kommunen. Dessa kontakter har tagits:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Anki Berg, projektledare för <i>MatSam</i>. Ett projekt som startats upp med Vännäs, Nordmaling och Umeås kommuner tillsammans. Projektets syfte är att matproducenter och råvaruförädlare inom kommunerna ska kunna utvecklas och möta den ökade efterfrågan på lokal mat. Projektet involverar även aktörer inom handeln, restauranger och caféer. Målet är att fler producenter ska etableras, att lönsamheten ökar i befintliga företag och att det ska bli enklare för slutkonsumenter att köpa och uppleva lokal mat. 	<p>~~Inger,~~ Kristina, Jennie</p>

	<p>Projektet är inte inriktat på offentlig verksamhet, men kan vara väl värt för LBR att följa ändå. Jennie ingår i MatSam:s arbetsgrupp för Umeå kommuns del, tillsammans med Emmy Sundin på Näringsliv.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Märta Streijffert, projektsamordnare Hållbar konsumtion, Miljö och hälsa. Märta har b.la jobbat med projektet <i>Klimathänsyn i upphandlingar</i>, ett projekt med syfte att bidra till att Umeå kommuns upphandling tar en ökad hänsyn till både klimat och cirkulär ekonomi. <p>Märta är även projektledare för <i>Restaurangnätverket för hållbar utveckling</i>, ett forum för restauranger och livsmedelsproducenter i Umeå med syfte att stärka omställningen till en hållbar restaurangbransch och besöksnäring. Nätverket vill värna om lokala aktörer och lyfta goda exempel inom hållbar matproduktion i regionen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Marlene Olsson, Naturvårdare, Miljö och hälsa. Marlene samordnar arbetet med en åtgärdsplan för Umeå kommuns lokala miljömål gällande två av kommunens fem fokusområden: biologisk mångfald och vatten. Under fokusområdet biologisk mångfald ingår följande mål: <ul style="list-style-type: none"> - <i>2025 ska arealen brukad jordbruksmark, betesmark och kärnområden för rennäringen inte ha minskat jämfört med 2019 års nivå.</i> - <i>Senast år 2025 erbjuds minst 50 procent lokalproducerade livsmedel inom kommunens verksamheter och bolag. Senast år 2025 erbjuds 50 procent ekologiska livsmedel i kommunens verksamheter.</i> <p>Marlene har bjudit in personer från kommunens olika verksamheter till möten för att diskutera åtgärder för hur dessa mål kan nås. Jennie är inbjuden och kommer att berätta om LBR och föra fram att rådet kan utgöra en möjlig resurs för detta. Jennie återrapporterar till LBR hur arbetet fortskrider.</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Livsmedelsgruppen": en kommunal arbetsgrupp som håller span på den regionala livsmedelsstrategin, i syfte 	
--	--	--

	<p>att se hur Umeå kommun ska arbeta vidare med denna. Om den regionala livsmedelsstrategin känns tillräckligt heltäckande och aktuell för Umeå kommun så kan ex. en lokal handlingsplan vara en bättre väg att gå än att arbeta fram en egen lokal livsmedelsstrategi.</p> <p>Denna arbetsgrupp har träffats ett par gånger under 2019 och 2020 och bestått av representanter från Näringsliv, Miljö och Hälsa, Upphandling, Övergripande planering, Måltidsservice och Forslundagymnasiet. Arbetet med den regionala livsmedelsstrategin har dragit ut på tiden, men har nu vart ute på en första remissperiod. Den officiella remissperioden väntas ske senare i vår.</p> <p>Från Övergripande planering har b.la Jennie deltagit, så hon håller fortsatt span på detta för LBR:s del.</p> <p>LBR:s arbetsgrupp tänker finnas till som bollplank vid behov. Viktigt att det inte blir för många grupper som gör samma sak. Också viktig med uppföljningar, hur det gått och hur arbetet ska fortlöpa. Miljömålet om lokalproducerad mat i offentliga verksamheter är större än kommungränsen, ex. slakterifrågan. Samarbete viktigt inom hela regionen.</p> <p>LBR:S arbetsgruppen håller fortsatt span på:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Specifikt miljömålet kring lokalproducerat och åtgärder kopplat till detta (vad kommer göras inom området, vilka verksamheter från kommunen ska jobba med detta, hur kan LBR bidra till arbetet?) 2. Regionala livsmedelsstrategin, samt hur Umeå kommun kommer använda denna i sitt eget arbete (ex. lokal handlingsplan) <p>Rådet önskar genomgång från arbetsgrupperna vid nästa möte.</p>	
<p>Leader</p>	<p>Umeåregionrådet har beslutat att föreningen URnära får förtroende att fortsätta driva Leaderprocessen framåt. Det tänkta Leaderområdet är Umeåregionens kommuner minus Örnsköldsvik (dvs. Bjurholm, Nordmaling, Robertsfors, Vindelns, Vännäs och Umeå).</p>	<p>Jennie och Alf</p>

<p>Utredning strandskydd</p> <p>Se bifogad PP</p>	<p>Umeås stadsarkitekt går igenom utredningen om strandkydd som nu är ute på remiss.</p> <p>I juli 2019 fick en utredare i uppdrag att se över strandkyddet. Regeringen beslutade samtidigt om kommittédirektiv för utredningen. Utredarnas uppdrag har varit att:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifiera förhållanden utifrån vilka strandkyddsreglerna kan differentieras, • föreslå åtgärder som ökar lokalt inflytande, • föreslå de författningsändringar som krävs för att den variation av skyddsbehov som finns i landet ska få genomslag, • utvärdera den gällande strandkyddslagstiftning med avseende på hur ändamålsenlig, effektiv och legitim dess tillämpning är i olika delar av Sverige, samt • vid behov föreslå ytterligare åtgärder för att uppnå syftena • Det ska ske genom en ökad differentiering som tar hänsyn till att tillgången till sjöar och stränder varierar i landet, liksom befolkningstäthet och exploateringsstryck <p>Viktigt att identifiera mer lokalt inflytande och föreslå ytterligare åtgärder för differentieringen, anpassade förhållanden där mycket av lättnaderna kan genomföras i norra Sverige, lättare att bygga på landsbygden.</p> <p>Tillägg till översiktsplan i regionen, stora älvarna och åar som det handlar om, avgränsning strömmande vatten, strandkyddet ska bli förutsägbart och visa på vart det ska gälla i respektive län. Man ska jobba med heltäckande digitalisering för att säkra strandkyddet - det är hög prioritet på att kontakta Länsstyrelsen för samordning.</p> <p>Vad som gäller exakt är svårt att veta och det finns en otydlighet i dokumentet, särskilda skäl vid dispens, förändringar som är anpassad. Differentiera vattendrag är starkt vägande i glesbygd och att delvis upphäva strandkydd på landsbygd möjligt om kriterierna är uppfyllda.</p> <p>Umeå kommun är ej med i remissinstanserna men inget hindrar att Umeå kommun, eller någon annan organisation i</p>	<p>Tomas Strömberg</p>
--	--	------------------------

	<p>LBR, skickar remissvar. Bra med kort kärnfullt remissvar med stark huvudpoäng.</p> <p>Finns en farhåga med krockande delar på landsbygden, ex. jordbruksmark, friluftsliv, naturvård mm i inlandet. Gränsdragning i stadsområdet där vi ska vara restriktiv, var är gränsen tillämpningsbar? Byggande av nya bostäder ex. Sävar och Hörnefors finns en oro att det kan bli krock mellan kommun och Länsstyrelse.</p> <p>Sista dagen för remissvar är den 3 maj.</p> <p>Mikael och Tomas återkommer till LBR i frågan.</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Seminarie "Utformning obebyggd miljö"- Tomas tänker sig en workshop med LBR, men väntar på landsskapsanalyser. Elin och Tomas pratar ihop sig gällande datum och återkommer.</i> 	
<p>Beslut skolutredning</p> <p>Se bifogad PP</p>	<p>En dragning gällande beslutet om skolutredningen, uppföljning om problemställning, tillväxten som sker i Umeå kommun inom låg- och mellanstadieåldern samt om beslutsprocessen.</p> <p>Visar på den stora tillväxten inom kommunen de kommande 10 åren där ökningen sker i stora delar av kommunen, största tillväxten är inom centrala delarna av kommunen.</p> <p>Utgångspunkten är att nyttja befintliga lokaler så långt det går och använda sig av lediga lokaler så bra som möjligt. Investering, för utökande av lokaler de kommande 4 åren inom för och grundskola, har en budget ca 1,2 miljarder, sedan måste det fortsätta byggas och förbättra i redan befintliga lokaler.</p> <p>Det är viktigt att säkerställa en bra kvalitet vilken skola man än går i. Alla barn har rätt till samma kvalitet på undervisning, bra ekonomi och behöriga lärare är viktiga förutsättningar för detta. Så länge det går att bibehålla kvalitén kommer skolor att finnas kvar.</p> <p>Ca 350 miljoner har investerats i byaskolor, ex. Överboda och Botsmark där särskilda beslut gjort att det tilldelas extramedel för personal, faciliteter mm. Detta för att skolorna inte klarar sig på "elevpengen".</p>	<p>Moa Brydsten</p>

	<p>Gällande Stöcke skola görs nu en ny utredning som ska vara färdig för beslut i höst. Utredningen ska ta fasta på hur tillväxten väntas se ut inom en längre tidsperiod än fram till 2030 (som höstens utredning utgått från): kommer elevunderlaget öka ytterligare, stabiliseras, avta? Och därefter föreslå åtgärder.</p> <p>För Brännland skola pågår ett arbete för att tillföra handlingsberedskap, gällande att kunna skapa plats i förskola, bygga ut och bygga till om tillväxten blir större än väntat. Svårt i dag med mark som Umeå kommun äger, finns det mark att köpa?</p> <p>I Sörmjöle kommer man att kunna säkerställa god kvalitet för barnen i och med bra samarbete med Hörnefors skola. Barnen ska känna sig bekanta med skolan, de yngre barnen ska vara kvar i Sörmjöle men de lite äldre kan flyttas när behovet uppstår.</p> <p>Tjänstepersonerna har gjort grundliga utredningar gällande skolan, men sedan är det många parametrar som vägs in, ex. kan föräldrar göra andra val än vad som är förutspått i utredningen.</p> <p>Medskick: Vid utredning gällande skolor i byar kan man ej följa samma princip som i centrala delar. Många åker skolskjuts och det är viktigt att se till att stråken går där det finns skolor, där det finns utvecklingspotential. Skolan är väldigt viktig för utvecklingen i byar, viktigt att komma ihåg andra parametrar och beslut än skoldirektiven, baka samman alla beslut, matförsörjning/lantbruk, befolkningsutvecklingen och skolan. Skolan är en bra magnet för inflyttning och jätteviktig för bygdens fortlevnad.</p> <p>Hur gör man för att attrahera lärare till byaskolor? Vilka fördelar finns med att jobba på en mindre skola? Parkering, bilpool, lönepåslag? Viktigt att förvalta de förutsättningar man har för att få kvalitet på utbildningen, och kanske även få lärare att bo i byn. Viktigt att aktivt attrahera lärare till byaskolorna för att säkerställa hög kvalitet på undervisningen.</p>	
Från UmU	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Bok "Dipping into the north"</u> Forskningsbaserad bok som ger breda perspektiv på hur nordliga samhällen kan vinna eller förlora på mobilitets-och migrationsflöden. Hur förändringar i 	Charlotta

	<p>dessa flöden ger social, ekonomisk, kulturell och miljömässig påverkan, hur det förändrats över tid och vad dessa förändringar kan betyda för framtida utveckling i glesbefolkade områden.</p> <p>Lättläst bok på engelska. Kontakta Charlotta om ni önskar läsa den så skickar hon länk.</p> <p>Ev. kan detta vara ett tips på föreläsare för framtida landsbygdsdag?</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Information gällande projekt inom bärindustrin</u> Ett tvärvetenskapligt nätverk som arbetar för att analysera hur vilt växande skogsbär kan nyttjas i utvecklandet av hållbara livsmedelssystem. I nätverkets styrgrupp sitter b.la LBR:s Charlotta och Gun. <p>Stor satsning på regional samverkan kring hållbar bärnäring. Ekonomisk, social och ekologisk hållbarhet: ökad förädling på landsbygder, främja arbete och innovation, hitta nya former för bärplockning ex. robotteknik, kooperativa lösningar etc. Färre steg i den globala produktionskedjan, öka lokala livsmedelsproduktionen.</p> <p>Bärinitiativet KUB – nationellt Kunskapscentrum för Bärproduktion (både skogsbär och odlade bär från norra Sverige). - etablera program för entreprenörskap, naturbruk - etablera ett bioraffinaderi i norra Sverige för att processa olika bärtyper till konsumentprodukter</p> <p>RISE driver två stora existerande projekt.</p> <p>Utbildningsatsning: Umeå kommun (Näringsliv), Länsstyrelsen, SLU, LRF, Sweden Food Arena, UMU ansökan om samverkanscheck. Plan där RISE anordnar utbildning för företagande inom bär, ev. ihop med Forslunda.</p> <p>- Följeforska inom detta område för att se vad det finns för forskningsfrågor. Praktiskt och teoretisk utbildning framöver med ambition om att utveckla utbildningar till universitetskurser senare.</p>	
--	---	--

VA-strategin	3 mars inspel till riksdag	Mikael
FÖP Sävar	Ni har möjlighet att lämna synpunkter fram till 15 mars 2021: Sävar - Umeå kommun (umea.se)	Mikael
Landsbyggsdag	Skjuts förmodligen fram till 2022	Mikael
Umeå stad 400 år-jubileum	Jennie skickar en skrivelse till kommitteen att LBR gärna är med för att bredda perspektiven. Viktigt att landsbygden är med, ex. påtalar lantbrukets roll i detta. Tips på talare: bonden i Röbäck.	Mikael
Stående punkter från Landsbygdsutvecklingen	Skickades ut i separat mejl på grund av tidsbrist: <ul style="list-style-type: none"> - Umeåregionala landsbygdsstrategin antagen - LLU-stödet - Hemsändningsbidrag 2020 - Remiss livsmedelsstrategin 	Jennie
Övrigt	Inga övriga frågor uppkom under mötet.	
Nästa möte i maj	<ul style="list-style-type: none"> • Presentation av Jannice - ny ersättare i LBR för Bygderådet • Kort dragning: inkomna synpunkter från LBR gällande kollektivtrafikprogrammet. • Beredningsgruppens resonemang gällande hur LBR fortgår med Leader. • <i>Seminarie "Utformning obebyggd miljö" Tomas Strömberg</i> 	

Kallat av:

Elin Lindqvist, sekreterare landsbygdsutvecklingsrådet genom Mikael Berglund ordförande och Jennie Bergvall Kalén Handläggare

Webbsida: www.umea.se/lbr